

Uhorsko po moháči

- 1526 - bitka pri moháči - koniec uhorského kráľovstva
  - posledný pokus uhorského panovníka Ľudovíta druhého zastaviť turkov

uhorsko	turecko
Ľudovít II.	sultán sulejman I.
25000 mužov	60000 chlapov

Príčiny porážky

1. neúčast šľachty
2. slabé vojsko
3. zlá výzbroj
4. neskúsení vojaci
5. šľachtická jazda ušla - vlastne as ani neunúvali tam prísť

Dôsledky porážky

- koniec stredovekého Uhorska
  - koniec stredoveku v strednej Európe
- osmani obsadujú balkán
- spory o uhorský trón
- vznik **Habsburskej ríše**

Spor o trón

Ferdinand I. Habsburgský	Ján Zápoľský
Nie je šľachtic zo šľachtickej rodiny	Vysoký Šľachtic zo šľachtickej rodiny
Nastupuje na trón na základe Bratislavskej zmluvy	Nastupuje lebo to celkom dáva zmysel
	

Ján Zápoľský chce pomoc osmanov (wtf).

Nakoniec sa rozhodli, že si ríšu rozdelia. Ale spísali zmluvu, že ak jeden zomrie, tak druhý berie celú ríšu. Ale Janči má armádu a malého syna a nechce dopustiť, aby sa Ferdo stal kráľom.

Rozdelenie ríše

Ríša sa teda rozpadla.

časť	
Kráľovské uhorsko	aj slovensko
Budínsky pašaik	yes
Sedmohradsko	celkom autonómne - patrí pod osmanov

Slovensko sa stáva súčasťou Habsburskej monarchie.

Habsburská monarchia

Habsburská monarchia pozostávala z:

- krajín českej koruny

- uhorskej koruny
- rakúzske dedičných krajín

cieľ Habsburgovcov:

Vytvoriť silnú absolutistickú centralizovanú katolícku monarchiu

Centrum uhorska sa presunulo do **Bratislavy**. sídli tam:

- Uhorská komora
- miestodržiteľská rada
- Súdna rada
- Uhorský snem

Stavovské povstania v uhorsku

šľachtické povstania proti Habsburgovcom

Príčina

- šľachtici chceli moc
- habsburgovci **nútili** katolíctvo
  - Zákon proti náboženským novotám
    - * slovenské mestá tiež protestovali
- ľudia nechceli všetko sústredené vo viedni

Spoločné znaky

1. postavenie v spoločenskej hierarchii
  - do čela sa postavili **šľachtici**
    - väčšinou zo sedmohradska
    - peniaze sú - vojsko je
      - * bojuje najnižšia vrstva
2. náboženstvo
  - väčšina vodcov sú protestanti
3. spojeť s Turkami
  - lmao
4. Hospodársky a politický osoh
  - každému jednému vodcovi tohoto povstania išlo - nebudeme si klamať, mládež - o peniaze
5. ~100 rokov (1604 - 1711)
  - 30-ročná vojna - habsburgovci vs. skoro celá európa (protestanti)

6. Územie slovenska
7. Skončili mierom (až na Tököliho)
8. Kuruci(povstalci) - Labanci(španielski a nemeckí žoldnieri)

Povstania

- Štefana Bočkaja
- Bariela Betlena
  - Obsadil chrám sv. alžbety
  - umučili troch košicckých kňazov
- * **traja mučeníci**
- Juraja I. Rákociho
- Imricha Tököliho
  - jediné neúspešné RIP
  - popravili v prešove 24 mešťanov :(
- Františka II. Rákociho
  - v Dóme sv. Alžbety má hrobku

Všetkuy povstania končia **Satmárkym mierom** 1. mája v roku 1711

- Habsburgovci - dedičnosť koruny po meči
- Panovník vládol soplú so snemom
- uhorská šľachta si ubránila svoje stavovské výsady, majetok
- Zaostalost uhorska